

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Warszawa, 6 maja 2020 r.

Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej w sprawie projektu *Europejskiego prawa o klimacie*

Członkowie Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej (PKEE) są świadomi wyzwań związanych ze zmianami klimatu i stawiają sobie za cel dalszą zrównoważoną transformację, zapewniającą bezpieczeństwo energetyczne. Polski sektor energetyczny jest już zaangażowany w realizację celów klimatycznych i energetycznych UE poprzez ambitne plany ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, mimo że zmiany te będą wymagały znacznych inwestycji w perspektywie średnio- i długoterminowej. Osiągnięcie przez Polskę neutralności klimatycznej do 2050 roku wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych w sektorze wytwarzania energii elektrycznej, szacowanych na 179-206 mld euro (CAKE, KOBiZE¹). W związku z tym konieczne jest włączenie do *Europejskiego prawa o klimacie*² mechanizmu kompensacyjnego dla państw członkowskich o niskich dochodach, mającego na celu proporcjonalne zrekompensowanie dodatkowych kosztów emisji dwutlenku węgla wynikających z nowych celów klimatycznych. W przeciwnym razie przedsiębiorstwa energetyczne skierują swoje zasoby finansowe na pokrycie bieżących kosztów operacyjnych, zamiast inwestować je zgodnie z celami klimatycznymi.

Celowi neutralności klimatycznej muszą towarzyszyć spójne instrumenty polityki wsparcia

Ponieważ każde państwo członkowskie ma swoją własną politykę energetyczną i inny punkt wyjścia, Komisja nie powinna stosować identycznego podejścia do wszystkich krajów. Zgodnie z ostatnimi prognozami¹, wyznaczenie celu na poziomie 50% skutkować będzie wzrostem ceny uprawnień do 34 EUR za tonę w 2025 r. i 52 EUR za tonę w 2030 r. Jeżeli jednak cel redukcji zostanie podniesiony do 55%, cena uprawnień wzrośnie odpowiednio do 41 EUR za tonę oraz 76 EUR za tonę. Z punktu widzenia portfela inwestycyjnego członków PKEE, obecny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) jest wystarczająco solidny, aby zapewnić zachęty ekonomiczne do przejścia na niskoemisyjne wytwarzanie energii. PKEE podkreśla, że transformacja może być trudniejsza w przypadku firm, których koszty działalności operacyjnej (OPEX) są ściśle powiązane z cenami emisji dwutlenku węgla, ponieważ przy wysokich cenach emisji dwutlenku węgla, własne środki finansowe tych firm na nowe inwestycje niskoemisyjne zostaną poważnie uszczuplone, co spowolni transformację. Wyższe ceny emisji dwutlenku węgla zwiększają również ogólne ryzyko ekonomiczne przedsiębiorstwa i stwarzają dodatkowe przeszkody w pozyskiwaniu finansowania z rynku finansowego.

¹ CAKE, Scenarios of low-emission energy sector for Poland and the EU until 2050 2019, dostępne pod adresem: http://climatecake.pl/wp-content/uploads/2019/11/CAKE_energy-model_EU_low_emission_scenarios_paper_final.pdf

² Propozycja rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie), COM(2020) final

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

W związku z powyższym, projekt *Europejskiego prawa o klimacie* powinien uwzględniać również wymiar finansowy transformacji. Dokument powinien bezpośrednio stanowić, że środki wyrównawcze zostaną proporcjonalnie dostosowane do dodatkowych kosztów wynikających z nowych celów redukcji do 2030 roku.

PKEE zaleca, aby wraz z nowymi celami na rok 2030 ponownie oceniono potencjał Funduszu Modernizacyjnego, który powinien zostać zwiększony pięciokrotnie w celu zrekompensowania dodatkowych kosztów emisji dwutlenku węgla w scenariuszu zakładającym 55% redukcję emisji do roku 2030. Ponadto należy również wprowadzić wsparcie finansowe poprzez podwojenie "puli solidarnościowej", a także zwiększenie do 20 mld EUR Funduszu Sprawiedliwej Transformacji³. Kluczowe znaczenie ma wprowadzenie w ramach *Europejskiego prawa o klimacie* jasnych i skutecznych mechanizmów mających na celu ograniczenie ryzyka wynikającego ze zwiększonego poziomu ambicji.

Przeglądowi celów na rok 2030 powinna towarzyszyć ocena skutków dla poszczególnych państw członkowskich

Zgodnie z art. 2 projektu *Europejskiego prawa o klimacie*, do września 2020 r. Komisja zbada "opcje wprowadzenia nowego celu na 2030 r. na poziomie 50–55% redukcji emisji w porównaniu z poziomem z 1990 r." Obecne cele w zakresie klimatu i energii zostały niedawno uzgodnione m.in. w ramach pakietu "Czysta energia dla wszystkich Europejczyków" oraz przeglądu dyrektywy EU ETS. Zapewnienie wystarczającego poziomu pewności biznesowej wymaga powstrzymania się od zmiany tych ram w tak krótkim czasie i bez przeprowadzenia odpowiedniej oceny skutków w odniesieniu do przewidywanych kosztów, które poniosą poszczególne państwa członkowskie. Powinno się również zbadać możliwości dostosowania istniejącego wsparcia finansowego do ewentualnie zwiększonych celów na rok 2030. Ponadto w ocenie skutków należy również przeanalizować, w jaki sposób nowe cele mogą wpłynąć na ceny uprawnień do emisji CO₂ i ceny energii elektrycznej, zwłaszcza w tych państwach członkowskich, które nadal w większym stopniu wytwarzają energię elektryczną z węgla. Ocena skutków powinna również uwzględnić następstwa epidemii COVID-19.

PKEE z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie przez Komisję zamiaru przeprowadzenia szczegółowej oceny skutków w odniesieniu do proponowanych celów klimatycznych na rok 2030. Analiza powinna opierać się na danych dostarczonych przez wszystkie państwa członkowskie w celu określenia optymalnego poziomu ambicji i tempa transformacji w każdym z nich. Niemniej PKEE zwraca również uwagę, że realizacja oceny skutków dla obecnych celów na rok 2030 i "analizy opcji wprowadzenia nowego celu na 2030 r. na poziomie 50–55% redukcji emisji" może być bardzo wymagająca i prawdopodobnie dokumenty te nie zostaną ukończone do września 2020 r. Wynika to z faktu, iż należy zbadać wpływ proponowanych zmian na całą gospodarkę, uwzględniając również skutki gospodarcze epidemii COVID-19. PKEE stoi na stanowisku, że wszelka ocena powinna odnosić się do unijnego celu neutralności klimatycznej, aby umożliwić państwom członkowskim dostosowanie ich tempa transformacji do warunków regionalnych oraz podjęcie najbardziej efektywnych kosztowo działań. Ponadto należy przypomnieć, że cele Unii Europejskiej w zakresie redukcji emisji mają zasadnicze znaczenie dla unijnej polityki przeciwdziałania zmianom klimatu i dlatego nie mogą być przedmiotem aktów delegowanych - powinny być ustalane przy aktywnym współuczestnictwie państw członkowskich.

³ Więcej szczegółów można znaleźć w stanowisku PKEE na temat Funduszu Sprawiedliwej Transformacji JTF (<https://www.pkee.pl/en/position-paper-of-the-polish-electricity-association-on-the-regulation-establishing-the-just-transition-fund/>).

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Epidemia COVID-19

Należy ocenić wpływ kryzysu COVID-19 na *Europejskie prawo o klimacie* i dostosować harmonogram prac nad nim do obecnej sytuacji. Ponadto modelowanie Komisji powinno uwzględniać ewentualny wpływ COVID-19 na możliwość osiągnięcia celów na rok 2030. Dlatego też należy odłożyć w czasie ocenę skutków do momentu, gdy wpływ COVID-19 zostanie w pełni oszacowany. Już teraz łańcuch dostaw zielonych technologii został w dużej mierze zakłócony. Kolejna konferencja COP26 w Glasgow została przełożona i nie ma powodu, aby nadal nalegać na bardzo ścisły harmonogram przyjęcia oceny skutków i rozporządzenia w sprawie *Europejskiego prawa o klimacie*.

Epidemia COVID-19 zmienia perspektywy inwestycyjne i wprowadza wiele niepewności w całej Europie, również w odniesieniu do rozwoju OZE. Z tego względu wzywamy decydentów politycznych, aby zapewнили stworzenie odpowiednich ram inwestycyjnych umożliwiających transformację zmierzającą do osiągnięcia realistycznego celu na rok 2030, uwzględniającego najnowsze wydarzenia zarówno w Europie, jak i poza nią.